

Strasbourg, 17.12.2024
COM(2024) 700 final

**KOMISJONI TEATIS EUROOPA PARLAMENDILE, NÕUKOGULE, EUROOPA
KESKPANGALE, EUROOPA MAJANDUS- JA SOTSIAALKOMITEELE,
REGIOONIDE KOMITEELE JA EUROOPA INVESTEERIMISPANGALE**

2025. aasta Euroopa poolaasta sügispakett

1. Sissejuhatus

Viimastel aastatel on EL teinud põhjalikke muudatusi ja kohandanud oma poliitilisi prioriteete, et reageerida uutele probleemidele. Tänu ühistele jõupingutustele on EL edukalt toime tulnud mitme kriisiga ja suurendanud liikmesriikide vastupanuvõimet. Majandustegevus peaks hakkama järk-järgult hoogustuma. Tööhõive tase on jätkuvalt rekordiliselt kõrge ja ostujõud paraneb, kui inflatsioonimäär langeb soovitud tasemele. Jätkuva ja kestliku jõukuse tagamiseks peab EL aga kiiresti kõrvaldama majanduskasvu ja konkurentsivõimet pärssivad takistused. Selleks on vaja sidusat ja ambitsioonikat poliitilist tegevuskava.

EL on otsustanud tagada oma kestliku jõukuse ja konkurentsivõime, tugevdada samal ajal sotsiaalset turumajandust ning kaitsta oma suveräänsust, majanduslikku julgeolekut ja ülemaailmset mõju, nagu rõhutasid ELi juhid Budapesti deklaratsioonis ja president von der Leyen oma poliitilistes suunistes¹. Enrico Letta koostatud aruandes „Much more than a market“², ja Mario Draghi koostatud aruandes „The future of European competitiveness“³ toodi esile struktuursed tõkked, mis pärssivad ELi majanduskasvu ja tootlikkust ning seavad ohtu meie tulevase jõukuse. Euroopa Komisjoni uue koosseisu üks esimesi suuri algatusi on konkurentsivõime kompass, mis avaldatakse jaanuaris ja mis tugineb Draghi aruande kolmele sambale: i) innovatsioonilõhe kaotamine USA ja Hiinaga; ii) CO₂ heite vähendamise ja konkurentsivõime ühiskava, et kiirendada üleminekut ja vähendada energiakulusid; ning iii) julgeoleku suurendamine ja sõltuvuste vähendamine. Nende sammaste osas tehtavad edusammud sõltuvad ka valdkondadevahelistest ja omavahel seotud konkurentsivõime ja kaasava majanduskasvu võimaldajatest – ühtse turu süvendamine, lihtsustamine, oskuste arendamine ja kvaliteetsed töökohad, investeringute rahastamine ja koordineerimise parandamine.

Euroopa poolaasta kui liikmesriikide majandus- ja tööhõivepoliitika koordineerimise keskne mehhanism loob raamistiku vajalike investeeringute ja reformide tegemiseks. Euroopa poolaasta raames tehakse jätkuvalt kindlaks sotsiaal-majanduslikud probleemid ja antakse suuniseid nende lahendamiseks vajalike poliitikameetmete kohta, et suurendada ELi konkurentsivõimet, kestlikkust ja sotsiaalset õiglust.

2. Euroopa poolaasta 2025

2025. aasta Euroopa poolaasta tsüklil käivitati sügispaketi avaldamisega. 26. novembril avaldas komisjon paketi esimese osa ja käivitas sellega uue majanduse juhtimise raamistiku esimese rakendustsükli. See hõlmab 21 liikmesriigi keskpika perioodi eelarve- ja struktuurikavade hindamist, komisjoni arvamust 17 euroala liikmesriigi 2025. aasta eelarvekavade kohta ning meetmeid ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse rakendamiseks kaheksa liikmesriigi suhtes. Kui nõukogu on keskpika perioodi kavasad käsitlevad soovitused vastu võtnud, annavad need liikmesriikide majandus- ja eelarvekäitumisele lähiaastatel sidusa poliitilise aluse ning aitavad ELil olla konkurentsivõimelisem ja tulevasteks väljakutseteks paremini valmis, toetades liikumist rohelise, digitaalse, kaasava ja vastupanuvõimelise majanduse poole. Keskpika perioodi kavade rakendamist jälgitakse Euroopa poolaasta kaudu – juba 2025. aasta kevadel esitavad liikmesriigid esimesed iga-aastased eduaruanded.

---

¹ [Poliitilised suunised järgmisele Euroopa Komisjoni koosseisule 2024–2029.](#)

² [Enrico Letta, „Much more than a market“ \(Palju enam kui turg\) \(aprill 2024\).](#)

³ [ELi konkurentsivõime: vaadates tulevikku – Euroopa Komisjon \(europa.eu\).](#)

Tänane pakett viib Euroopa poolaasta 2025. aasta tsükli käivitamise lõpule. See sisaldab komisjoni soovitus euroala majanduspoliitikat käsitleva nõukogu soovituse kohta, makromajandusliku tasakaalustamatuse menetluse kohast häiremehhanismi aruannet ja ühist tööhõivearuannet.

Euroala majanduspoliitikat käsitlevas soovituses kutsutakse euroala liikmesriike üles tegutsema nii individuaalselt kui ka eurorühmas selle nimel, et parandada konkurentsivõimet ja suurendada tootlikkust. Selleks on vaja tugevdada innovatsiooni, muu hulgas kriitilise tähtsusega tehnoloogia valdkonnas, parandada ettevõtjate, sh VKEde juurdepääsu rahastamisele, parandada ettevõtluskeskkonda, vähendades halduskoormust ja regulatiivset keerukust, kõrvaldada investeerimistakistused, toetada avaliku ja erasektori investeeringuid ühistes prioriteetvaldkondades, nagu rohe- ja digipööre ning kaitsevõime ülesehitamine, ning arendada tööjõu oskusi. Soovituses rõhutatakse ka vajadust suurendada tööturul osalemist, soodustada kvaliteetsete töökohtade loomist, tugevdada töötamise stiimuleid ja vältida erinevusi konkurentsivõimes. Lisaks peaksid liikmesriigid tagama vastavuse uuele eelarveraamistikule, et parandada võla jätkusuutlikkust ja jälgida makromajandusliku stabiilsusega seotud riske. Soovitus toetab komisjoni talituste töödokument, milles analüüsitakse konkurentsi- ja vastupanuvõime ning makromajandusliku stabiilsusega seotud majandusprobleeme.

Häiremehhanismi aruandes on nimetatud 10 liikmesriiki, kelle puhul tuleks teha põhjalik analüüs, et hinnata, kas neis riikides esineb tasakaalustamatust. Aruandega algatatakse makromajandusliku tasakaalustamatuse menetluse rakendamise iga-aastane voor, mille eesmärk on tuvastada, ennetada ja korrigeerida tasakaalustamatust, mis mõjutab või võib mõjutada negatiivselt liikmesriigi või kogu ELi majanduse nõuetekohast toimimist. Tulemustabeli majandusanalüüsi põhjal tehakse aruandes kindlaks liikmesriigid, kelle puhul võib esineda tasakaalustamatust või tasakaalustamatuse oht. Nende liikmesriikide kohta koostatakse järgmisel kevadel põhjalik analüüs. Itaalia, Kreeka, Küprose, Madalmaade, Rootsi, Rumeenia, Saksamaa, Slovakkia ja Ungari puhul on see 19. juunil 2024 kindlaks tehtud tasakaalustamatuse või ülemäärase tasakaalustamatuse järeelmeede⁴, Eesti puhul aga hinnatakse põhjalikus analüüsis tekkiva tasakaalustamatuse riski.

Ühises tööhõivearuandes jälgitakse tööhõivesuuniste ja Euroopa sotsiaalõiguste samba rakendamist. Aruandes antakse ajakohastatud ülevaade edusammudest, mida on tehtud ELi 2030. aasta peamiste ja riiklike eesmärkide saavutamisel i) tööhõive, ii) oskuste tugevdamise ja iii) vaesuse vähendamise valdkonnas. Aruandest nähtub, et EL liigub esimeses valdkonnas jõudsalt eesmärgi poole, kahes ülejäänud valdkonnas aga on vaja märkimisväärselt rohkem pingutada. Nagu ka eelmise tsükli puhul, analüüsitakse aruandes sotsiaalse lähenemise raamistiku põhimõtete alusel ka ülespoole suunatud sotsiaalset lähenemist ohustada võivaid riske⁵. Vaatamata mõningatele edusammudele on ülespoole suunatud lähenemine oskuste arendamise valdkonnas ELi tasandil jätkuvalt ohus. See võib süvendada konkurentsivõime ning tööjõu ja oskuste nappusega seotud probleeme. Kuigi tööturud toimivad jätkuvalt hästi, tööhõive tase on rekordkõrge ja töötus on ajalooliselt madal, jätab teatavate elanikkonnarühmade osalemine tööturul endiselt soovida. Vaesuse või sotsiaalse tõrjutuse ohus olevate inimeste osakaal 2023. aastal veidi vähenes, kuid on endiselt suurem kui enne kriisi.

Euroopa poolaasta jätkab ELi majandus- ja sotsiaalpoliitika koordineerimist, tagades kooskõla ELi, riikliku ja piirkondliku tegevuse vahel. ELi majandus- ja sotsiaalpoliitiliste prioriteetide saavutamiseks ning riiklike probleemide lahendamiseks peavad liikmesriigid

⁴ [Euroopa poolaasta 2024. Kevadpaketi teatis](#)

⁵ Kooskõlas määrusega (EL) 2024/1263.

võtma nii riiklikul kui ka piirkondlikul tasandil jõulisi meetmeid. Euroopa poolaasta kevadpaketi esitatakse riigipõhised soovitused, mis põhinevad riigiaruannetes kindlaks tehtud peamistel riiklikel probleemidel. Omalust tugevdatakse, kasutades paremini struktureeritud dialooge liikmesriikide, sotsiaalpartnerite ja muude sidusrühmadega, teiste seas kohalike ja piirkondlike omavalitsuste ning asjaomaste kodanikuühiskonna organisatsioonidega. Need hõlmavad arutelusid olemasolevate soovituste rakendamise, tuvastatud probleemide lahendamiseks võetavate praeguste või tulevaste poliitikameetmete ning edasise majanduskasvu ja sotsiaalse progressi võimaluste üle. Selleks viivad komisjoni talitused protsessi alguses läbi Euroopa poolaasta missioonid ja vahetavad enne riigiaruannete lõplikku vormistamist analüüsi täiendamiseks teavet. Institutsioonidevaheline dialoog Euroopa Parlamendi ja nõukoguga on jätkuvalt väga oluline selleks, et tagada kogu Euroopa poolaasta protsessi vältel demokraatlik vastutus, läbipaistvus ja koostöö.

2025. aasta riigipõhistes soovitustes esitatakse terviklikud ja sidusad poliitilised suunised.

Kuna taaste- ja vastupidavusraha tegevus lõpeb 2026. aastal, minnakse 2025. aasta Euroopa poolaasta tsüklis järk-järgult üle terviklikumale riigipõhiste soovituste kogumile ning kaotatakse taaste- ja vastupidavusraha rakendamise varasemates etappides kasutusele võetud riigipõhiste soovituste lähenemisviis. Selliste terviklike poliitiliste suuniste järkjärguline väljatöötamine iga liikmesriigi jaoks aitab saavutada ühiselt kokkulepitud eesmärgi, pidades silmas järgmise mitmeaastase finantsraamistiku ettevalmistamist ja võttes samal ajal arvesse riikide eripärasid. Seega toimib 2025. aasta Euroopa poolaasta sillana, mis põhineb täiustatud analüüsil, et teha igas liikmesriigis kindlaks olulised struktuursed probleemid ning anda suuniseid reformi- ja investeerimisprioriteetide kohta.